# ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ

**комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у Глухівському агротехнічному інституті імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету**

Відповідно до пункту 2 розділу XV Закону України «Про вищу освіту», Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001р. № 978, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015р. №1187 (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018р. № 347), наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.06.2012р. № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» та наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2019 р. №556-л «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

**Голова комісії:**

**Олійник Олександр Васильович** – завідувач кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва, доктор економічних наук, професор

**Член комісії:**

**Томілін Олексій Олександрович** – професор кафедри фінансів Полтавської державної аграрної академії, доктор економічних наук, професор

розглянула подану акредитаційну справу та провела безпосередньо на місці у період з 27.05.2019р. по 29.05.2019р. первинну акредитаційну експертизу спроможності Глухівського агротехнічного інституту імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету готувати фахівців за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

У процесі роботи експертна комісія:

- перевірила наявність оригіналів засновницьких документів;

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

- перевірила освітньо-професійну програму «Фінанси, банківська справа та страхування» та навчальний план підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;
- перевірила матеріально-технічне, кадрове, інформаційне, навчально-методичне забезпечення на відповідність акредитаційним вимогам;
- розглянула матеріали самоаналізу освітньої діяльності підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»;
- провела комплексні контрольні роботи з дисциплін навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;
- перевірила якість виконання курсових робіт, звітів із навчальних та виробничої практики;
- провела зустрічі та співбесіди з викладачами, студентами, роботодавцями.

На підставі експертного оцінювання наданих документів, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного, навчально-методичного забезпечення, змісту і рівня підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти експертна комісія констатує:

## 1. Загальна характеристика Глухівського агротехнічного інституту імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету

Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету є державним закладом вищої освіти, структурним підрозділом Сумського національного аграрного університету, підпорядкований Міністерству освіти і науки України.

Повне офіційне найменування закладу: Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету.

Скорочене найменування, що може застосовуватися у текстах документів – Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського НАУ (або Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака СНАУ).

Місцезнаходження Глухівського агротехнічного інституту імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету: вул. Терещенків, 36, м. Глухів, Сумська обл., Україна, 41400, телефон: (05444) 2-35-52, факс (05444) 2-35-52, e-mail: gati_snau@ukr.net.

Інститут здійснює свою діяльність відповідно до Конституції та законів України, указів Президента, постанов, указів і розпоряджень Кабінету Міністрів України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України,

Статуту Сумського національного аграрного університету, Положення про Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського НАУ, Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському агротехнічному інституті імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету.

Інститут має право на проведення освітньої діяльності, пов'язаної з наданням вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до бакалавра за освітньо-професійними програмами:

- «Агроінженерія» спеціальності 208 «Агроінженерія» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти;
- «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти;
- «Будівництво та цивільна інженерія» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Відповідно до рішень Акредитаційної комісії від 03.06.2014 (протокол №109) та від 28.05.2015 (протокол №116) спеціальності інституту визнані акредитованими за рівнем бакалавра.

Контингент студентів освітнього ступеня бакалавр денної форми на 01.03.2019р. становить – 127, заочної – 128 осіб.

У закладі працює 260 осіб, 120 з яких – науково-педагогічні та педагогічні працівники. Мають науковий ступінь доктора наук – 3, кандидата наук – 16, педагогічні звання «Заслужений працівник народної освіти України» – 3, «Відмінник освіти України» – 5, «Відмінник аграрної освіти України III ступеня» – 8, «викладач-методист» – 4, «старший викладач» – 15.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники інституту також здійснюють підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст у Глухівському коледжі Сумського національного аграрного університету.

Основними напрямками діяльності інституту є:

- підготовка висококваліфікованих фахівців з вищою освітою для різних галузей народного господарства;
- проведення наукових досліджень, творчої, мистецької діяльності як основи підготовки майбутніх фахівців;
- співпраця із фінансовими органами та інституціями;
- інформаційне та консультаційне забезпечення виробництва (дорадництво);
- формування громадянської позиції, патріотизму, власної гідності, готовності до трудової діяльності;
- забезпечення якості ступеневої підготовки фахівців у складі Сумського національного аграрного університету;

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

- освітня, виховна, методична, видавнича, фінансово-господарська, виробнича робота.

Одним із основних напрямків діяльності закладу освіти є створення сприятливих умов для всебічного виховання та фізичного розвитку студентської молоді.

Вищим колегіальним органом в системі студентського самоврядування є Центр молодіжної політики (голова – Волкова А.І.).

Студенти інституту є неодноразовими переможцями Всеукраїнських спортивних ігор серед студентів із волейболу та настільного тенісу, комплексної спартакіади серед студентів Сумського НАУ.

На час роботи експертної комісії у закладі навчаються:

- Олег Устінов, Юрій Примаков, майстри спорту, неодноразові чемпіони України, призери чемпіонату світу з судномодельного спорту;
- Роман Медьвідь, майстер спорту, чемпіон України з пауерліфтингу;
- Артем Медвідь, майстер спорту, чемпіон України, срібний призер чемпіонату світу з рукопашного бою;
- Ірина Щасна, кандидат у майстри спорту, чемпіонка України, бронзовий призер чемпіонату світу з військово-спортивного багатоборства;
- Каріна Мірошниченко, кандидат у майстри спорту, чемпіонка області з військово-спортивного багатоборства;
- Микита Грондовський, кандидат у майстри спорту, чемпіон області, призер чемпіонату України з військово-спортивного багатоборства.

Експертна комісія відзначає, що у закладі освіти велика увага приділяється національно-патріотичному вихованню студентів. Із 1971 року діє Народний музей С.А. Ковпака, у 5 залах якого розміщується 5 тис. експонатів, 800 з яких є унікальними. У 2015 році був створений музей історії навчального закладу. При музеях працюють пошуково-дослідницькі студентські гуртки, проводяться екскурсії для гостей з усіх куточків України, близького та далекого зарубіжжя.

Основними структурними підрозділами інституту є:

- інженерно-економічний факультет;
- 3 кафедри:
  - агроінженерії;
  - фінансів;
  - будівництва;
- відділення з надання освітніх послуг у сфері ПТО;
- відділ практичної підготовки та працевлаштування;
- навчальний відділ;
- виховний відділ;
- методичний відділ;
- лабораторія профорієнтаційної роботи та прийому;
- центр заочної освіти;
- сектор забезпечення якості освіти;
- бібліотека.

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Інститут здійснює підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» на базі інженерно-економічного факультету.

Основними напрямками роботи факультету є:

- підготовка бакалаврів з агроінженерії, фінансів та будівництва, адаптованих до вимог сучасного виробництва;
- забезпечення умов для всебічного розвитку особистості, розкриття її здібностей, формування гуманних цінностей та ідеалів, індивідуальна робота з обдарованою і талановитою молоддю;
- забезпечення умов для оволодіння однією з іноземних мов з метою використання її в професійній діяльності, підвищення загального мовного рівня в сфері ділового спілкування;
- працевлаштування випускників, інформування здобувачів щодо ситуації на ринку праці;
- забезпечення належних культурно-побутових умов здобувачів вищої освіти.

Контингент здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» на момент роботи експертної комісії, становив 26 осіб денної та 49 – заочної форми.

Підготовку студентів освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» забезпечують 16 викладачів (в т.ч. – 2 сумісника). Мають науковий ступінь доктора наук – 1, кандидата наук – 6, кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» – 6, «спеціаліст першої категорії» – 3 викладачі інституту.

Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу становить 15212,9 $м^2$, що відповідає технологічним вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету очолює кандидат сільськогосподарських наук Литвиненко Анатолій Васильович.

Має вищу освіту, у 2002 році закінчив Глухівський державний педагогічний університет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія» (диплом СМ №21019189 від 21.05.2002р.). У 2012 році захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю «Рослинництво» (диплом ДК №002046 від 17.02.2012р.). Анатолій Васильович має почесне звання «Заслужений працівник освіти України» та педагогічні звання «Відмінник аграрної освіти та науки України ІІІ ступеня», «Відмінник освіти України», нагороджений трудовою відзнакою «Знак Пошани».

Експертна комісія перевірила оригінали й констатує наявність таких нормативних документів, які регламентують діяльність закладу:

- Положення про Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету, прийняте загальними зборами трудового колективу 10.01.2018 р., протокол №1, затверджене

наказом ректора Сумського національного аграрного університету від 23.04.2018 р., №130-к;

- Положення про організацію освітнього процесу в Глухівському агротехнічному інституті імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету, схвалене рішенням педагогічної ради, протокол №3 від 15.11.2017 р., введене в дію наказом директора інституту від 15.11.2017 р. № 163 о.д;

- Положень, які регламентують окремі напрямки діяльності закладу: про факультет та кафедри; про внутрішню систему забезпечення якості освіти; про проведення контрольних заходів; про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів та ін.;

- Сертифікатів про акредитацію спеціальностей;

- Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи;

- Витяги з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

- Свідоцтв, що засвідчують право володіння приміщеннями і земельними ділянками.

Усі документи оформлені відповідно до чинного законодавства України.

Таблиця 1.1.

**Загальна характеристика**
**Глухівського агротехнічного інституту імені С.А.Ковпака Сумського НАУ**

| № з/п | Показники діяльності | Кількісні параметри | |
|---|---|---|---|
| | | Денна форма навчання | Заочна форма навчання |
| 1. | Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб) | 75 | 75 |
| | у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями: | | |
| | - молодший спеціаліст (осіб) | - | - |
| | - бакалавр (осіб) | 75 | 75 |
| | - спеціаліст (осіб) | - | - |
| | - магістр (осіб) | - | - |
| 2. | Кількість студентів, курсантів, слухачів разом: | 127 | 128 |
| | у т.ч. за формами навчання: | | |
| | - денна (очна) (осіб) | 127 | - |
| | - вечірня (осіб) | - | - |
| | - заочна, дистанційна (осіб) | - | 128 |
| 3. | Кількість навчальних груп (одиниць) | 8 | 6 |
| 4. | Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць) | 3 | 3 |
| | у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями: | | |

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

| | | | |
|---|---|---|---|
| | - молодший спеціаліст (одиниць) | - | - |
| | - бакалавр (одиниць) | 3 | 3 |
| | - спеціаліст (одиниць) | - | - |
| | - магістр (одиниць) | - | - |
| 5. | Кількість циклових комісій (одиниць) | - | |
| | з них випускових (одиниць): | - | |
| 6. | Кількість факультетів (одиниць) | 1 | |
| 7. | Загальні навчальні площі будівель (кв. м) | 15212,9 | |
| | з них: | | |
| | - власні (кв. м) | 15212,9 | |
| | - орендовані (кв. м) | - | |
| 8. | Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м) | 16,5 | |
| 9. | Інше | - | |

***Висновок:***

*Експертна комісія констатує, що в закладі освіти є у наявності всі нормативні документи, які забезпечують правові основи його діяльності, зокрема з підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.*

*Нормативні документи за змістом і формою відповідають вимогам чинного законодавства.*

*Подана закладом освіти інформація до Міністерства освіти і науки України є достовірною.*

## 2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Формування контингенту здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Умов прийому до вищих навчальних закладів України та Правил прийому до Сумського національного аграрного університету.

Контингент формується на підставі державного замовлення на підготовку фахівців, договорів з юридичними й фізичними особами та здійснюється в межах ліцензованого обсягу.

Ліцензовані обсяги прийому у 2018 році становили 150 осіб (75 за денною та 75 – заочною формою навчання), в т.ч. за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» 50 осіб (20 за денною та 30 – заочною формою навчання).

Експертною комісією здійснена перевірка результатів вступної кампанії у 2018 році:

- Державне замовлення за ОС «Бакалавр» становило 55 місць за денною та 10 – за заочною формою навчання, в тому числі за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» – 10 місць за денною формою навчання.

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

- Зараховано 60 здобувачів денної та 69 – заочної форми, в т.ч. за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» – 14 денної та 30 – заочної форми навчання.

Таблиця 2.1.

**Формування контингенту студентів спеціальності ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»**

| Показники | Роки | |
|---|---|---|
| | 2017-2018 | 2018-2019 |
| 1. Загальний ліцензований обсяг підготовки: | 50 | 50 |
| 2. Прийнято на навчання, всього (чол.): | 37 | 44 |
| - денна | 12 | 14 |
| - в т.ч. за держзамовленням | 6 | 10 |
| - заочна | 25 | 30 |
| - в т.ч. за держзамовленням | - | - |
| - нагороджених медалями або тих, що отримали свідоцтво з відзнакою | 6 | 11 |
| - таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію (ПК) | - | - |
| - зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку | - | - |
| 3. Подано заяву на одне місце за формами навчання: | | |
| - денна форма | 14 | 20 |
| - заочна форма | 25 | 37 |
| 4. Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення | | |
| - денна | 2,3 | 2,0 |
| - заочна | - | - |
| 5. Кількість випускників ВНЗ І-ІІ рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на | | |
| - денну форму | 12 | 14 |
| - заочну форму | 25 | 30 |

Державне замовлення виконується в повному обсязі.

Аналіз динаміки змін контингенту студентів ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» свідчить про його стабільність.

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Таблиця 2.2.

**Динаміка змін контингенту студентів денної форми навчання ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»**

| № п/п | Показник | 2017-2018 курси | | | | 2018-2019 курси | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | 1 | 2 | 3 | 4 | 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1. | Всього студентів на спеціальності | 12 | - | - | - | 14 | 12 | - | - |
| 2. | Всього студентів ВНЗ на 1.10. відповідного року | 57 | 33 | 17 | 33 | 60 | 50 | - | 18 |
| 3. | Кількість студентів, яких відраховано, всього: | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | в т.ч. – за невиконання навчального плану | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | - за грубі порушення дисципліни | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | - у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | - інші причини | - | - | - | - | - | - | - | - |
| 4. | Кількість студентів, які зараховані на старші курси, всього: | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | в т. ч. - переведених із інших ВНЗ | - | - | - | - | - | - | - | - |
| | - поновлених на навчання | - | - | - | - | - | - | - | - |

Експертна комісія відзначає, що в інституті проводиться систематична профорієнтаційна робота, спрямована на забезпечення закладу вступниками.

Профорієнтаційна робота проводиться відповідно до внутрішніх нормативних документів – Положення про профорієнтаційну роботу та Плану профорієнтаційної роботи на навчальний рік.

Складовими профорієнтаційної роботи є:

- проведення днів відкритих дверей;
- проведення спільних іміджевих заходів за участю студентів і учнів шкіл (предметних олімпіад, художньо-мистецьких конкурсів, спортивних змагань, конференцій);
- консультування батьків та учнів шкіл;
- висвітлення діяльності закладу в ЗМІ та соціальних мережах;
- виготовлення та розповсюдження рекламно-профорієнтаційної продукції.

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Закладом ведеться аналітична робота щодо стану демографічної ситуації в регіоні, наповнюваності класів учнями шкіл, які розташовані в Глухівському, Путивльському, Буринському, Кролевецькому, Білопільському, Ямпільському, Новгород-Сіверському та інших районах.

Організацію прийому на навчання за ОПП підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр здійснює відбіркова комісія інституту, створена наказом ректора Сумського НАУ. До складу відбіркової комісії входять: голова комісії – директор інституту, заступник голови відбіркової комісії, відповідальний секретар, уповноважена особа відбіркової комісії з питань прийняття та розгляду електронних заяв, члени комісії (заступники директора, керівники структурних підрозділів), представники органів студентського самоврядування та профспілкових організацій.

Відбіркова комісія розміщується в окремому приміщенні, забезпечена необхідною комп'ютерною та оргтехнікою, бланками документації.

При прийомі документів технічні секретарі знайомлять вступників з інформацією (сертифікатами про акредитацію, умовами вступу, проживання та поселення в гуртожиток тощо).

Вся довідкова інформація розміщується на інформаційних стендах та на веб-сайті інституту.

Журнали реєстрації заяв вступників на навчання оформлено за ОПП та спеціальностями:

- 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»;
- 208 «Агроінженерія»;
- 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

Журнали прошнуровані, пронумеровані, затверджені та скріплені печаткою, ведуться згідно вимог.

У процесі акредитаційної експертизи було встановлено, що у відбірковій комісії є в наявності всі нормативні документи, які регламентують здійснення прийому студентів.

Вступ на навчання за ОПП підготовки бакалавра здійснюється на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (скорочений термін навчання).

Відповідно до Правил прийому до Сумського національного аграрного університету вступ на навчання за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» здійснюється у формі зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури та фахового випробування, за ОПП «Будівництво та цивільна інженерія» та «Агроінженерія» – тільки у формі фахових випробувань.

Екзаменаційні матеріали для фахових випробувань готуються своєчасно і затверджуються у встановленому порядку. Фахові випробування проводяться за розкладом, в установлені терміни і відповідають правилам прийому.

Дані про абітурієнтів, накази про зарахування сформовані у Єдиній державній електронній базі освіти.

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Велика увага приділяється питанням збереження контингенту студентів, у т.ч. – які навчаються за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування». Питання збереження контингенту регулярно розглядаються на засіданнях групи аналізу стану навчально-виховного процесу, кафедр, ради по профілактиці, студкому.

**Висновок:**

*У результаті проведення акредитаційної експертизи встановлено, що організація прийому студентів здійснюється відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України.*

*Експертна комісія констатує, що формування контингенту студентів інституту здійснюється в межах ліцензованого обсягу відповідно до чинного законодавства України.*

*Результати аналізу поданих матеріалів та безпосередня робота експертної комісії у закладі освіти підтверджують необхідність підготовки фахівців у відповідності до потреб держави та регіону.*

## 3. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Підбір та використання кадрів у Глухівському агротехнічному інституті імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету здійснюється відповідно до Кодексу законів про працю України, Закону України «Про вищу освіту» інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

Безпосередньо задіяні до підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» 16 викладачів (в т.ч. – 2 сумісника). Мають науковий ступінь доктора наук – 1, кандидата наук – 6, кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» – 6, «спеціаліст першої категорії» – 3 викладачі інституту.

Базова освіта науково-педагогічних та педагогічних працівників відповідає дисциплінам, які вони викладають.

Усі викладачі мають вищу освіту, яка відповідає профілю викладацької діяльності, необхідну теоретичну та методичну підготовку.

Експертна комісія перевірила документи про освіту, трудові книжки, атестаційні листи, свідоцтва про підвищення кваліфікації викладачів, які забезпечують підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» та констатує, що всі викладачі мають вищу освіту за напрямом фінанси або напрямами, що відповідають дисциплінам, які вони викладають.

Велика увага в інституті приділяється підвищенню кваліфікації викладачів, складовими частинами якої є:

1) Навчання в аспірантурі та магістратурі (8 викладачів).
2) Підвищення кваліфікації в Інститутах підвищення кваліфікації ЗВО (5-6 викладачів щороку);
3) Стажування на кафедрах Сумського НАУ (щороку – 10-12 викладачів);

4) Стажування на виробництві (щороку – 8-10 викладачів);
5) Участь в різних видах підвищення кваліфікації (семінарах, тренінгах, дистанційних курсах, вебінарах) (20-25 викладачів щороку).

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників інституту здійснюється відповідно до перспективного та річного плану підвищення кваліфікації.

За останні 5 років усі викладачі інституту, задіяні до підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», підвищили свою кваліфікацію шляхом навчання за освітньою програмою, стажування на кафедрах ЗВО України, участі у сертифікованих програмах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах та інших видах підвищення кваліфікації.

Безпосередню підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» здійснює кафедра фінансів, яку очолює кандидат економічних наук Самошкіна Ірина Дмитрівна. До складу кафедри входять:

- доктор економічних наук Борисова Вікторія Анатоліївна
- кандидат економічних наук Скрипник Юрій Володимирович
- старший викладач Коренівська Людмила Вікторівна
- старший викладач Лук'яненко Тетяна Сергіївна
- старший викладач Дзекелева Оксана Анатоліївна
- старший викладач Нестеренко Вікторія Валеріївна
- старший викладач Сліпушко Ольга Олексіївна

В інституті проводиться значна робота з підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності викладачів кафедри агроінженерії. Викладачі беруть участь у засіданнях відповідних кафедр Сумського національного аграрного університету, семінарах, майстер-класах, вебінарах, роботі науково-практичних конференцій, які проводилися в Україні, Польщі, Литві, Латвії та інших країнах.

Протягом міжакредитаційного періоду викладачі інституту взяли участь у роботі:

- 9 науково-практичних конференцій;
- 11 семінарів, тренінгів, майстер-класів;
- 18 засідань навчально-методичних комісій ДУ «Агроосвіта»;
- 12 регіональних та обласних фахових конкурсів;
- 15 круглих столів із керівниками підприємств, організацій, установ регіону.

Група забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» сформована із науково-педагогічних та педагогічних працівників, для яких інститут є основним місцем роботи та які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності. До складу групи забезпечення входять: доктор економічних наук Борисова Вікторія Анатоліївна, кандидати економічних наук Скрипник

Юрій Володимирович, Самошкіна Ірина Дмитрівна, старші викладачі Кореніська Людмила Вікторівна, Лук'яненко Тетяна Сергіївна.

Частка тих, хто має науковий ступінь або вчене звання складає 60%, а тих, хто має науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора складає 20% загальної кількості членів групи забезпечення для рівня бакалавра (за яким фактично проводиться освітня діяльність).

Усі науково-педагогічні та педагогічні працівники, які здійснюють підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» мають стаж науково-педагогічної та педагогічної діяльності більше двох років, рівень професійної та наукової активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів, перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов.

**Висновок:**

*Експертна комісія констатує, що чисельність, якісний склад та професійна активність науково-педагогічних та педагогічних працівників, які здійснюють підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», відповідає акредитаційним вимогам.*

## 4.Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення освітнього процесу

Площа навчальних приміщень для проведення освітнього процесу становить 15212,9 м$^2$, в т.ч. – 11,9 м$^2$ на одного здобувача, що відповідає технологічним вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

На території інституту знаходяться два навчальні корпуси, а також розташовані інші будівлі і споруди: громадський корпус з бібліотекою і читальною залою на 140 місць, актовою залою на 360 місць та спортивною залою; три гуртожитки, один з них зі спортивною залою, стрілецький закритий 50-метровий тир, їдальня на 300 місць, Народний музей С.А. Ковпака та котельня, яка забезпечує теплом всі об'єкти закладу.

Крім того, функціонує навчальний полігон, до складу якого входять автотрактородром, клас практичної підготовки, електрополігон, майданчик будівельних конструкцій, гаражі для техніки, 5 навчально-виробничих майстерень, колекційне поле.

У навчальних корпусах створено близько 100 навчальних кабінетів та лабораторій. Усі спеціалізовані лабораторії спроектовані за принципом багатофункціональності, що передбачає можливість проведення в кожній із них практичних робіт з однієї, двох дисциплін та лекційних занять з однією академічною групою студентів.

Фактична наявність кабінетів та лабораторій відповідає навчальному плану підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Експертна комісія констатує, що 80% навчальних кабінетів та лабораторій, які використовуються під час підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» забезпечені мультимедійним обладнанням, що відповідає технологічним вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Усі кабінети і лабораторії атестовані та паспортизовані, естетично оформлені, обладнані необхідним устаткуванням, у наявності є методичні вказівки для проведення практичних і лабораторних робіт з усіх дисциплін навчального плану, самостійної роботи студентів. Кабінети і лабораторії оснащені необхідними навчально-наочними посібниками, літературою, довідниками, які дозволяють проводити навчальний процес на високому рівні.

Санітарно-технічні умови кабінетів та лабораторій відповідають санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України (каталог ДБН В2.2-3:18 «Заклади освіти. Будинки і споруди»), що затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 25.04.2018 № 106), вимогам законів України «Про охорону праці», «Про охорону здоров'я», «Про пожежну безпеку».

Значна робота проводиться по комп'ютеризації освітнього процесу й управлінської діяльності. В інституті працюють 9 комп'ютерних лабораторій, які укомплектовані сучасними комп'ютерами, строк експлуатації яких становить 1-5 років. Крім того, комп'ютерною технікою обладнана мультимедійна лекційна аудиторія, лабораторія навчальної бухгалтерії, кабінет курсового і дипломного проектування, клас ПДР, клас моніторингу якості освіти. З демонстраційною метою окремі комп'ютери використовуються в інших навчальних кабінетах та лабораторіях. Усього в навчальному процесі використовуються більше 190 комп'ютерів, що становить 18,5 одиниць на 100 студентів.

Таблиця 4.1.

**Рівень комп'ютерного забезпечення освітнього процесу**

| Рік | Кількість комп'ютерів на 100 студентів: |
|---|---|
| 2015 | 9,5 |
| 2016 | 10,7 |
| 2017 | 15,2 |
| 2018 | 15,2 |
| 2019 | 18,5 |

Комп'ютери, які використовуються в навчальних цілях, об'єднані в локальну мережу та підключені до світової мережі Internet. Адреса електронної пошти – hlukhiv_ksnau@ukr.net.

Під час підготовки студентів ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» використовуються спеціалізовані програми: Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint, Access, Project, Visio); Microsoft Visual Studio, SharpDevelop, sPlan, Mathcad, MathLab, Maple, fPinger, Electronic Workbench,

Multisim, Spring Layot, ABBY Fine Reader; Corel Draw, AutoCAD, Компас 3D, SunRav Test, Adobe Photoshop, 1С: Підприємство 8.3 Бухгалтерія для України, M.E.Doc та інші.

До соціальної інфраструктури входять: 3 гуртожитки загальною площею 8111м$^2$, їдальня, кафе «SMILE», буфет, клуб студентського дозвілля, медичний пункт.

Житлова площа на одного студента у гуртожитках становить 10,1 м$^2$. Забезпеченість студентів житлом становить 100% від бажаючих.

Експертна комісія перевірила фактичну наявність, санітарний стан та забезпеченість навчальних кабінетів і лабораторій обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм, рівень комп'ютеризації закладу й освітньо-професійної програми, що акредитується, соціальну інфраструктуру, та відмічає їх відповідність потребам організації якісного освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування».

Бібліотека інституту розташована в громадському корпусі. До її складу входять абонентний відділ, читальна зала на 140 місць і книгосховище. Книжковий фонд бібліотеки становить більше 119 тисяч примірників, у тому числі навчальної і методичної літератури – 86130 примірників, 4,6 тис. електронних копій друкованих видань.

Перелік періодичних видань складає 37 найменувань (в тому числі для ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» – 5 найменувань).

У читальному залі бібліотеки обладнано 10 АРМ для роботи читачів з електронним каталогом та самостійного опрацювання підручників, посібників навчальних та методичних матеріалів на електронних носіях з фондів бібліотеки інституту, Сумського НАУ та інших джерел через мережу Internet. Крім того, у фонді бібліотеки є електронні варіанти підручників та посібників на компакт-дисках.

У бібліотеці використовується електронна читальна зала з відповідним технічним забезпеченням, яка дає можливість проводити навчальні заняття, відеоконференції, семінари в режимі реального часу.

Навчальний заклад має офіційний веб-сайт (адреса – www.gatisnau.sumy.ua) на якому розміщується основна інформація про його діяльність.

**Висновок:**

*Експертна комісія констатує, що рівень матеріально-технічного забезпечення інституту, забезпеченість комп'ютерною та мультимедійною технікою, санітарний стан навчальних кабінетів, лабораторій, гуртожитків, розвинена соціальна інфраструктура, наявне інформаційне забезпечення відповідають акредитаційним вимогам та забезпечують якісну підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».*

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

**5. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу**

Організація освітнього процесу в інституті здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», стандартів вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу у Глухівському агротехнічному інституті імені С.А. Ковпака Сумського НАУ, регламентується нормативними та директивними документами Міністерства освіти і науки України, інструкціями і наказами ректора Сумського національного аграрного університету, наказами і розпорядженнями директора, рішеннями вченої ради Сумського НАУ та педагогічної ради Глухівського агротехнічного інституту імені С.А. Ковпака Сумського НАУ. Усі нормативні документи, що регламентують освітній процес, є в наявності і доводяться до відома педагогічного колективу.

Організація освітнього процесу базується на Європейській кредитній трансферно-накопичувальній системі.

Підготовка фахівців освітнього ступеня бакалавр здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої рішенням вченої ради Сумського НАУ, протокол №17 від 26.06.2017р., введеної в дію наказом директора інституту №56 н.ч. від 26.06.2017 2017р. та інтегрованого навчального плану, затвердженого рішенням вченої ради Сумського НАУ, протокол №17 від 26.06.2017р.

Навчальний план підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» розроблений на основі ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» та структурно-логічної схеми підготовки, включає нормативну та варіативну частину, визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін, в т.ч. тих, які вивчалися під час підготовки за ОКР «Молодший спеціаліст», послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Навчальний план укладений з дотриманням співвідношення навчального часу між циклами підготовки.

У відповідності до затвердженого навчального плану та рекомендацій Міністерства освіти і науки України, для конкретизації планування навчального процесу в інституті складені робочі навчальні плани та графік освітнього процесу.

Експертна комісія засвідчує наявність:

- освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»;
- навчальних планів підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (2017 та 2018 рр. прийому, розроблені і затверджені в установленому порядку);
- пояснювальних записок до навчальних планів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Під час підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» ефективно використовуються навчально-методичні комплекси з дисциплін, які містять:

- робочі навчальні програми;
- підручники і навчальні посібники, наочні посібники;
- конспекти лекцій;
- завдання для самостійної роботи студентів;
- плани семінарських занять;
- інструктивно-методичні матеріали для виконання курсових робіт;
- тематику курсових робіт;
- комплексні контрольні роботи з навчальних дисциплін;
- робочі програми практик;
- екзаменаційні питання;
- методичні матеріали для викладачів тощо.

На момент роботи експертної комісії навчально-методичні комплекси з усіх дисциплін були занесені до електронного ресурсу закладу освіти.

Для кожної дисципліни навчального плану відповідно до освітньо-професійної програми, навчальних програм, рекомендацій Міністерства освіти і науки України, ДУ «Агроосвіта» та встановлених у закладі вимог викладачами розроблені робочі навчальні програми, які розглянуті на засіданнях кафедр і затверджені заступником директора з навчальної роботи.

Робочі навчальні програми з дисциплін розроблені в повному обсязі, забезпечують підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» протягом усього періоду навчання.

Освітній процес в інституті організований у формах: навчальні заняття, самостійна робота та індивідуальні завдання, практична підготовка, контрольні заходи та видах: лекція; лабораторне, практичне, семінарське заняття; індивідуальне заняття; консультація.

Самостійна робота студента регламентується робочим навчальним планом і становить 1/3 – 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення окремої дисципліни.

Зміст самостійної роботи студента над конкретною дисципліною визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Навчальним планом спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» передбачено виконання курсових робіт з дисциплін:

- Економіка підприємства
- Фінанси
- Статистика
- Фінанси підприємств
- Політекономія
- Фінансовий аналіз

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Теми курсових робіт щорічно розглядаються та затверджуються на засіданнях відповідних кафедр. Для виконання курсових робіт розроблені методичні вказівки, підібрана необхідна нормативно-довідкова література, реальні економічні показники діяльності підприємств, організацій та установ регіону.

Практична підготовка є обов'язковим компонентом ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», забезпечує здобуття студентом професійних навичок та вмінь.

Навчальним планом спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» передбачено проведення навчальних практик з фінансів (II семестр, 1 тиждень) та іноземної мови (II семестр, 1 тиждень), виробничої практики (II семестр, 4 тижні) та переддипломної практики (IV семестр, 4 тижні).

Випусковою кафедрою фінансів розроблені програми проходження виробничої та переддипломної практики студентами ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування». Програми практик узгоджені з базами її проходження, скореговані у відповідності до місцевих умов виробництва та вимог освітньо-професійної програми.

Експертній комісії був представлений перелік баз практик та угоди про проходження практики студентами ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування». Практики проводяться на базі ТОВ «Велетень», ТОВ «Голландська аграрна компанія», Глухівського відділення «Ощадбанку», Глухівського управління Державної казначейської служби України Сумської області, Управління соціального захисту населення Глухівської міської ради, відділення Приватбанку в м. Глухів.

Комісія відзначає, що з базами практик заклад освіти завчасно укладає угоди. До керівництва практикою студентів залучається досвідчений викладацький склад. Розподіл студентів на практику проводиться з урахуванням замовлень на підготовку фахівців та їх майбутнього місця роботи після закінчення навчання.

Навчальним планом спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», навчальними та робочими програмами передбачені і здійснюються такі контрольні заходи:

- поточний контроль, який здійснюється під час проведення лекцій, практичних та семінарський занять.
- рубіжний контроль, який здійснюється після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни.
- підсумковий контроль, який здійснюється з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах.

Екзамени складаються студентами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, і проводяться згідно з розкладом, який доводять до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії.

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Державна атестація студента здійснюється державною екзаменаційною комісією після завершення навчання з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки державним вимогам.

Державна атестація студентів, які навчаються за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» проходить у формі екзамену з іноземної мови, комплексного державного екзамену та захисту випускних бакалаврських робіт.

Вимоги до проведення контрольних заходів, критерії оцінювання знань і вмінь студентів визначаються Положенням про проведення контрольних заходів, схваленим рішенням педагогічної ради, протокол №4 від 14.12.2017р. та введеним в дію наказом директора №183 о.д. від 14.12.2017р.

Експертна комісія перевірила наявність та якість підготовки навчально-методичної документації:

- робочих навчальних програм з дисциплін (100%).
- лекційних матеріалів, завдань для практичних робіт (100%);
- методичних вказівок до виконання курсових робіт (100%);
- комплексних контрольних робіт для перевірки знань студентів (100%);
- методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації студентів (100%);
- методичних вказівок до виконання випускових бакалаврських робіт (100%);
- програм проходження виробничої та переддипломної практик (100%);
- дидактичного забезпечення самостійної роботи студентів (100%).

**Висновок:**

*За результатами перевірки освітньо-професійної програми, навчального плану, типових та робочих навчальних програм дисциплін, навчально-методичних комплексів, тематики курсових проектів, договорів про проходження практик, критеріїв оцінювання знань і умінь студентів експертна комісія констатує, що нормативно-правова база організації освітнього процесу, зміст, організаційне та навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» відповідають державним стандартам вищої освіти та акредитаційним вимогам.*

## 6. Якість підготовки і використання випускників

Відповідно до законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», положень «Про внутрішню систему забезпечення якості освіти», «Про сектор моніторингу», «Про проведення контрольних заходів», з метою забезпечення якості підготовки фахівців у інституті функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти.

Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті інституту.
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньо-професійною програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми, рівні, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти.

З метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти, прийняття та впровадження ефективних рішень щодо вдосконалення якості підготовки фахівців у інституті створений сектор моніторингу якості освіти, який здійснює свою діяльність відповідно до Положення, затвердженого рішенням педагогічної ради Глухівського агротехнічного інституту імені С.А. Ковпака Сумського НАУ, протокол №5 від 24.01.2017 р., введеного в дію наказом директора від 25.01.2017 р. №16 о.д.

Експертна комісія здійснила перевірку якості підготовки студентів ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» безпосередньо у закладі освіти. Перевірка здійснювалася за напрямами:

- аналіз поточної та семестрової атестації студентів;
- аналіз якості гуманітарної та соціально-економічної, математичної та природничо-наукової, професійної та практичної підготовки за результатами виконання комплексних контрольних робіт;
- аналіз результатів захисту курсових робіт;
- аналіз результатів захисту звітів з навчальних та виробничої практики.

Форми проведення контролю знань і вмінь студентів в інституті відповідають державним нормативним та вимогам, встановленим у закладі освіти, визначаються Положенням про проведення контрольних заходів, схваленим рішенням педагогічної ради, протокол №4 від 14.12.2017 р. та введеним в дію наказом директора №183 о.д. від 14.12.2017р.

Під час роботи експертної комісії згідно затвердженого графіку проведення ККР (додаток 1.), студенти ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» виконували комплексні контрольні роботи з навчальних дисциплін: «Історія України та української культури», «Теорія ймовірностей та математична статистика», «Фінансовий аналіз», «Оподаткування підприємств АПК», «Фінансовий ринок».

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

За результатами виконання ККР під час акредитаційного самоаналізу середній бал становив 4,1, за результатами експертної оцінки – 4,0 розбіжність склала 0,1 бала.

Порівняння результатів комплексних контрольних робіт, виконаних під час проведення акредитаційного самоаналізу та експертною комісією свідчить про те, що якість підготовки студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» у Глухівському агротехнічному інституті імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету відповідає державним стандартам.

Порівняльні результати виконання комплексних контрольних робіт, проведених під час акредитаційного самоаналізу та роботи експертної комісії, наведені в додатку 2.

Графік проведення комплексних контрольних робіт, пакети ККР, відомості з оцінками, які одержали студенти, оформлені належним чином і були надані експертній комісії під час її роботи у закладі освіти.

Експертна комісія проаналізувала якість виконання курсових робіт та встановила, що їх тематика відповідає вимогам навчального плану і програмам дисциплін.

Експертна комісія вибірково перевірила 40% курсових робіт з кожної навчальної дисципліни і встановила, що вони в цілому відповідають встановленим вимогам. Виконані курсові роботи показують, що студенти засвоїли і закріпили теоретичний і практичний матеріал, уміють працювати з літературою, нормативними джерелами, робити проводити дослідницьку діяльність, робити необхідні розрахунки і висновки.

Результати оцінювання якості курсових робіт знаходяться в межах акредитаційних вимог.

Експертною комісією перевірено 50% звітів з виробничої практики.

За результатами оцінювання звітів з виробничої практики середній бал складає 4,1 бала, за результатами оцінки експертів – 4,0 бала, розбіжність між результатами – 0,1 бала.

Студенти освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» виконують та захищають випускові бакалаврські роботи. Тематика бакалаврських робіт розглянута та затверджена в установленому порядку. Так як акредитація ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» є первинною то аналіз якості виконаних випускових бакалаврських робіт не проводився.

Експертна комісія констатує, що результати виконання студентами комплексних контрольних робіт, захисту курсових робіт, виробничої практики відповідають встановленим державним вимогам щодо акредитації ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

Працевлаштування випускників інституту проводиться згідно чинного законодавства. Для надання допомоги випускникам у працевлаштуванні в інституті створене Бюро з працевлаштування.

Випускники інституту продовжують навчатися у ВНЗ III-IV р.а. за освітніми програмами підготовки фахівців освітнього ступеня магістр.

**Висновок:**

*Експертна комісія констатує, що Глухівський агротехнічний інститут імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету має дієву внутрішню систему забезпечення якості освіти, яка відповідає чинному законодавству та дозволяє здійснювати підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавр освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» відповідно до державних стандартів.*

*На підставі аналізу проведених контрольних вимірювань залишкових знань студентів, якості виконання та об'єктивності оцінювання курсових робіт, звітів з виробничої практики експертна комісія відзначає, що якість підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» в інституті відповідають акредитаційним вимогам.*

**7. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення**

При проходженні попередньої акредитаційної експертизи напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» (у період із 04.03.2014 по 06.03.2014) експертною комісією Міністерства освіти і науки України у складі: Унинець-Ходаківської Валентина Павлівни, кандидата економічних наук, доцента, декана факультету фінансів та банківської справи, завідувача кафедри фінансових ринків Національного університету Державної податкової служби України та Долматової Галини Євгенівни, кандидата економічних наук, доцента кафедри фінансів Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, були висловлені такі зауваження та пропозиції:

1. Доукомплектувати навчальні кабінети підручниками та посібниками з фахових дисциплін, методичними рекомендаціями по виконанню курсових робіт, навчально-методичною літературою, таблицями та ін.
2. Вдосконалити систему внутрішнього моніторингу навчально-методичної, наукової, фінансово-господарської діяльності структурних підрозділів інституту з метою підвищення рівня ефективності та результативності управлінської діяльності, прогнозування їх поступового розвитку.
3. Оновити матеріали для організації самостійної роботи студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит» із навчальних дисциплін з

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

урахуванням можливості різнорівневого навчання та індивідуального підходу.

4. Розробити, затвердити та розмістити на сайті навчального закладу зразки та рекомендації щодо підготовки робочих навчальних програм із дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів напряму 6.030508 «Фінанси і кредит».

5. З метою підвищення рівня професійної мотивації студентів, тісної взаємодії ринку освіти та праці практикувати проведення навчальних занять безпосередньо на виробництві.

6. Оптимізувати кількість і перелік навчальних дисциплін, наближених до напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», за якими здійснюється процес виконання курсових робіт і проходження студентами практичної підготовки.

Пропозиції експертної комісії були враховані в подальшій роботі закладу:

1. Кабінети фінансового аналізу, менеджменту і маркетингу, статистики, фінансів і кредиту було доукомплектовані 160 примірниками підручників, посібників, статистичних довідників, методичних вказівок із фахових дисциплін. У кабінеті курсового та дипломного проектування розміщені методичні вказівки до виконання курсових робіт із дисциплін «Фінанси підприємств», «Фінансовий аналіз», «Економіка підприємства», «Фінанси», «Політекономія», «Статистика».

2. Створений сектор моніторингу якості освіти.

3. Оновлені матеріали для організації самостійної роботи студентів із навчальних дисциплін. Матеріали розміщені на особистих веб-сайтах викладачів та бібліотеці інституту.

4. Зразки та рекомендації щодо розробки робочих навчальних програм із дисциплін навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр розміщені на веб-сайті інституту.

5. Щорічно викладачами професійних дисциплін проводиться по 12-15 навчальних занять на базі Глухівського відділення державного казначейства у Сумській області, головного управління Пенсійного фонду України в Сумській області, ТОВ «Велетень», Глухівської ДПІ Шосткинського управління ГУ ДФС у Сумській області, Глухівського відділення «Ощадбанку» та ін.

6. Студенти, які навчаються за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» (скорочений термін), виконують 6 курсових робіт, що відповідає вимогам освітньо-професійної програми.

Зауважень та приписів контролюючих органів, що здійснюють контроль за дотриманням ліцензійних умов, а також скарг юридичних і фізичних осіб щодо освітньої діяльності закладу вищої освіти з освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» з моменту останньої процедури акредитації не було.

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

**Висновок:**

*Експертна комісія констатує, що зауважень і приписів контролюючих органів до закладу освіти протягом міжакредитаційного періоду не було.*

*Пропозиції, внесені експертною комісією під час попередньої акредитації спеціальності, були враховані в подальшій роботі закладу освіти.*

## 8. Загальні висновки і пропозиції

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Глухівського агротехнічного інституту імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету, перевірки результатів діяльності та проведеної безпосередньо у закладі освіти акредитаційної експертизи підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» комісія сформулювала наступні висновки та пропозиції:

1. Засновницькі документи забезпечують правові та організаційні основи діяльності Глухівського агротехнічного інституту імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету.
2. Зміст підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» відповідає вимогам державних стандартів.
3. Стан навчально-методичного, інформаційного, кадрового, матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, соціальна інфраструктура, фінансово-майнові гарантії відповідають заявленому рівню підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».
4. Рівень організації освітнього процесу та підготовки студентів освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» відповідають встановленим вимогам і забезпечують державну гарантію якості вищої освіти.
5. Формування контингенту студентів освітнього ступеня бакалавр ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» не перевищує ліцензований обсяг.

Разом з тим на підставі проведеної первинної експертизи освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» експертна комісія вважає за необхідне висловити зауваження та пропозиції, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволять покращити якість підготовки здобувачів:

1. Оновити методичні рекомендації до виконання випускових бакалаврських робіт.

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

2. Розширити перелік підприємств, організацій та установ-баз проходження виробничої та переддипломної практики студентами, які навчаються за ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

3. Продовжити роботу по створенню дієвої системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти.

4. Збільшити кількість публікацій, які індексуються в наукометричних базах SCOPUS та Web of Science Core Collection.

**Експертна комісія Міністерства освіти і науки України констатує можливість акредитації освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти з ліцензованим обсягом 25 осіб денної та 25 – заочної форми навчання в Глухівському агротехнічному інституті імені С.А. Ковпака Сумського національного аграрного університету.**

**Голова експертної комісії:**
завідувач кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва,
доктор економічних наук, професор **О.В. Олійник**

**Член експертної комісії:**
професор кафедри фінансів Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор **О.О. Томілін**

29 травня 2019 р.

**З експертними висновками ознайомлені:**
ректор Сумського НАУ
доктор сільськогосподарських наук, професор **В.І. Ладика**

директор Глухівського агротехнічного інституту імені С.А.Ковпака Сумського НАУ,
кандидат сільськогосподарських наук **А.В. Литвиненко**

Додаток 1

**«ПОГОДЖЕНО»**
**Голова експертної комісії МОН України**

д.е.н., професор Олійник О.В.
27 травня 2019 р.

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»**
**Директор інституту**

к.с.г.н., Литвиненко А.В.
27 травня 2019 р.

# ГРАФІК

**проведення комплексних контрольних робіт**
**студентами спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

| № з/п | Назва дисципліни | Група | Дата | Час | Аудиторія | Викладач | Експерт |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Гуманітарні і соціально-економічні дисципліни** | | | | | | |
| 1 | Історія України та української культури | 11ФБП | 28.05. | $9^{30}$-$10^{50}$ | 21 | Мошик І.В. | Томілін О.О. |
| | **Дисципліни математичної та природничо-наукової підготовки** | | | | | | |
| 1 | Теорія ймовірностей та математична статистика | 21ФБП | 27.05. | $9^{30}$-$10^{50}$ | 35 | Лазарєва Т.А. | Олійник О.В. |
| 2 | Фінансовий аналіз | 21ФБП | 27.05. | $13^{05}$-$14^{25}$ | 32 | Дзекелева О.А. | Томілін О.О. |
| | **Дисципліни професійної та практичної підготовки** | | | | | | |
| 1 | Оподаткування підприємств АПК | 21ФБП | 28.05 | $9^{30}$-$10^{50}$ | 32 | Лук'яненко Т.С. | Олійник О.В. |
| 2 | Фінансовий ринок | 21ФБП | 29.05 | $9^{30}$-$10^{50}$ | 32 | Самошкіна І.Д. | Томілін О.О. |

**Завідувач кафедри** **Самошкіна І.Д.**

Додаток 2

# ЗВЕДЕНА ВІДОМІСТЬ
# РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
## студентами спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

| Дисципліна | Кількість студентів | Виконували ККР | | Одержали оцінки при самоаналізі | | | | | | | | Абсолютна успішність | Якість | Середній бал | Виконували ККР | | Одержали оцінки при експертній перевірці | | | | | | | | Абсолютна успішність | Якість | Середній бал |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | Всього | % | 5 | | 4 | | 3 | | 2 | | | | | Всього | % | 5 | | 4 | | 3 | | 2 | | | | |
| | | | | К-ть | % | К-ть | % | К-ть | % | К-ть | % | | | | | | К-ть | % | К-сть | % | К-ть | % | К-ть | % | | | |
| **Гуманітарні і соціально-економічні дисципліни** | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Історія України та української культури | 14 | 14 | 100 | 5 | 35,7 | 4 | 28,6 | 5 | 35,7 | 0 | 0 | 100 | **64,3** | 4,0 | 14 | 100 | 5 | 35,7 | 3 | 21,4 | 6 | 42,9 | 0 | 0 | 100 | **57,1** | 3,9 |
| **Разом по циклу** | **14** | **14** | **100** | **5** | **35,7** | **4** | **28,6** | **5** | **35,7** | **0** | **0** | **100** | **64,3** | **4,0** | **14** | **100** | **5** | **35,7** | **3** | **21,4** | **6** | **42,9** | **0** | **0** | **100** | **57,1** | **3,9** |
| **Дисципліни математичної та природничо-наукової підготовки** | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Теорія ймовірностей та математична статистика | 12 | 12 | 100 | 4 | 33,3 | 3 | 25,0 | 5 | 41,7 | 0 | 0 | 100 | **58,3** | 3,9 | 12 | 100 | 3 | 25,0 | 4 | 33,3 | 5 | 41,7 | 0 | 0 | 100 | **58,3** | 3,8 |
| Фінансовий аналіз | 12 | 12 | 100 | 5 | 41,7 | 2 | 16,7 | 5 | 41,6 | 0 | 0 | 100 | **58,4** | 4,0 | 12 | 100 | 5 | 41,6 | 2 | 16,7 | 5 | 41,7 | 0 | 0 | 100 | **58,3** | 4,0 |
| **Разом по циклу** | **24** | **24** | **100** | **9** | **37,5** | **5** | **20,8** | **10** | **41,7** | **0** | **0** | **100** | **58,3** | **4,0** | **12** | **100** | **8** | **33,3** | **6** | **25** | **10** | **41,7** | **0** | **0** | **100** | **58,3** | **3,9** |
| **Дисципліни професійної та практичної підготовки** | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Оподаткування підприємств АПК | 12 | 12 | 100 | 5 | 41,7 | 3 | 25,0 | 4 | 33,3 | 0 | 0 | 100 | **66,7** | 4,1 | 12 | 100 | 4 | 33,3 | 3 | 25,0 | 5 | 41,7 | 0 | 0 | 100 | **58,3** | 3,9 |
| Фінансовий ринок | 12 | 12 | 100 | 6 | 50,0 | 4 | 33,3 | 2 | 16,7 | 0 | 0 | 100 | **83,3** | 4,3 | 12 | 100 | 6 | 50,0 | 3 | 25,0 | 3 | 25,0 | 0 | 0 | 100 | **75,0** | 4,3 |
| **Разом по циклу** | **24** | **24** | **100** | **11** | **45,8** | **7** | **29,2** | **6** | **25** | **0** | **0** | **100** | **75,0** | **4,2** | **12** | **100** | **10** | **41,6** | **7** | **29,2** | **7** | **29,2** | **0** | **0** | **100** | **70,8** | **4,1** |
| ***Всього*** | ***62*** | ***62*** | ***100*** | ***25*** | ***40,3*** | ***16*** | ***25,8*** | ***21*** | ***33,9*** | ***0*** | ***0*** | ***100*** | ***66,1*** | ***4,1*** | ***62*** | ***100*** | ***23*** | ***37,1*** | ***16*** | ***25,9*** | ***23*** | ***37,0*** | ***0*** | ***0*** | ***100*** | ***62,1*** | ***4,0*** |

**Голова експертної комісії** **О.В.Олійник**

**Член експертної комісії** **О.О.Томілін**

**Директор інституту** **А.В. Литвиненко**

Додаток 3.

**Дотримання нормативних вимог**
**щодо якісних характеристик підготовки бакалавра**
**за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
**у Глухівському агротехнічному інституті імені С.А.Ковпака Сумського НАУ**

| Якісні характеристики підготовки бакалавра | | | |
|---|---|---|---|
| **Найменування показника (нормативу)** | **Значення показника (нормативу)** | **Фактичне значення показника** | **Відхилення фактичного значення показника від нормативного** |
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| 1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти | | | |
| 1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, % | 100 | 100 | відповідає |
| 1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, % | 100 | 100 | відповідає |
| 1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, % | 100 | 100 | відповідає |
| 2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше % | | | |
| 2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки: | | | |
| 2.1.1. Успішно виконанні контрольні завдання, % | 90 | 100 | + 10 |
| 2.1.2. Якісно виконанні контрольні завдання (оцінки “5” і “4”), % | 50 | 57,1 | +7,1 |
| 2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки: | | | |
| 2.2.1. Успішно виконанні контрольні завдання, % | 90 | 100 | +10 |
| 2.2.2. Якісно виконанні контрольні завдання (оцінки “5” і "4”), % | 50 | 58,3 | +8,3 |
| 2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки: | | | |
| 2.3.1. Успішно виконанні контрольні завдання, % | 90 | 100 | + 10 |

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

| | | | |
|---|---|---|---|
| 2.3.2. Якісно виконанні контрольні завдання (оцінки “5” і “4”), % | 50 | 70,8 | + 20,8 |
| 3. Організація наукової роботи | | | |
| 3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів | + | + | відповідає |
| 3.1.2 Участь студентів у науковій роботі (наукова робота па кафедрах та в лабораторіях; участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо) | + | + | відповідає |

**Голова експертної комісії:**
завідувач кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва,
доктор економічних наук, професор **О.В. Олійник**

**Член експертної комісії:**
професор кафедри фінансів Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор **О.О. Томілін**

29 травня 2019 р.

**З експертними висновками ознайомлені:**
ректор Сумського НАУ
доктор сільськогосподарських наук,
професор **В.І. Ладика**

директор Глухівського агротехнічного інституту імені С.А.Ковпака Сумського НАУ,
кандидат сільськогосподарських наук **А.В. Литвиненко**

Додаток 4.

**ДЕКЛАРУВАННЯ**
**виконання вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування»**
**за першим (бакалаврським) рівнем у Глухівському агротехнічному інституті імені С.А.Ковпака Сумського НАУ**

| Найменування показника (нормативу) | Значення показника (нормативу) за першим (бакалаврським) рівнем | Фактичне значення показника | Відхилення фактичного значення показника від нормативного |
|---|---|---|---|
| *1* | *2* | *3* | *4* |
| **КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти** | | | |
| 1. Наявність групи забезпечення спеціальності, яка складається з науково-педагогічних або наукових працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і які не входять (входили) до жодної іншої групи забезпечення у поточному семестрі: | + | + | відповідає |
| 1) частка тих, хто має науковий ступінь та / або вчене звання (встановлюється для найвищого рівня, за якими фактично провадиться освітня діяльність за відповідною спеціальністю: не менше 20% для рівнів молодшого (бакалавра та молодшого спеціаліста (до 01.09.2019 р. з урахуванням педагогічних працівників, які мають вишу 'категорію), 50% - бакалавра, 60% - магістра, доктора 'філософії) | 50 | 60 | +10 |
| 2) частка тих. хто має науковий ступінь доктора наук та / або вчене звання професора (встановлюється для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність за відповідною спеціальністю: не менше 10% для рівня бакалавра, 20% - магістра, 30% - доктора філософії) | 10 | 20 | +10 |
| 2. Здійснення освітнього процесу науково-педагогічними га науковими працівниками, які мають стаж науково- педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням видів та результатів, перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов | не менше чотирьох видів та результатів підпунктів 1-18 пункту 30 Ліцензійних умов | не менше чотирьох видів та результатів підпунктів 1-18 пункту 30 Ліцензійних умов | відповідає |

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

| | | | |
|---|---|---|---|
| 3. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу | + | + | відповідає |

*<u>Примітки</u>: Види і результати професійної діячьності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності (п.3О Ліцензійних умов):*

*1) наявність за останні п 'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science;*

*2) наявність не менше п 'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;*

*3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії;*

*4) наукове керівництво (консультування) здобувана, який одержав документ про присудження наукового ступеня;*

*5) участь у міжнародних наукових проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії";*

*6) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;*

*7) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або гачузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково- методичних комісій (підкомісій) з вищої освіти МОН;*

*8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;*

*9) керівництво школярем, який зайняв призове місце III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II— III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Націоначьного центру "Мала академія наук України "; участь у журі олімпіад чи конкурсів "Мала академія наук України";*

*10) організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти / інституту / факультету / відділення (наукової установи) / філії / кафедри або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу;*

*11) участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад);*

*12) наявність не менше п 'яти авторських свідоцтв та/або патентів загальною кількістю два досягнення;*

*13) наявність виданих навчально-методичних посібників / посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій / практикумів / методичних вказівок / рекомендацій загальною кількістю три найменування;*

*14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів та проектів, робота у складі оргкомітету або у складі журі міжнародних мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проектів; керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських;*

*15) наявність науково-популярних та / або консультаційних (дорадчих) та / або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п 'яти публікацій;*

*16) участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю;*

*17) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років;*

*18) наукове консультування установ, підприємств, організацій протягом не менше двох років.*

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення** | | | | |
| 1 | Забезпеченість навчальними приміщеннями для проведення освітнього процесу (кв. м. на одну особу для фактичного контингенту студентів) | 2,4 | 11,9 | +9,5 |
| 2 | Забезпеченість мультимедійним обладнанням в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій) | 30 | 80 | + 50 |
| 3 | Наявність соціально-побутової інфраструктури: | | | |
| | 1) бібліотеки, у тому числі читального залу | + | + | відповідає |
| | 2) пунктів харчування | + | + | відповідає |
| | 3) актового чи концертного залу | + | + | відповідає |
| | 4)спортивного залу | + | + | відповідає |
| | 5) стадіону та/або спортивних майданчиків | + | + | відповідає |
| | 6) медичного пункту | + | + | відповідає |
| 4 | Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби) | 70 | 100 | +30 |
| 5 | Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання освітніх програм | + | + | відповідає |
| **ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення** | | | | |
| 1 | Наявність опису освітньої програми | + | + | відповідає |
| 2 | Наявність навчального плану | + | + | відповідає |
| 3 | Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану | + | + | відповідає |
| 4 | Наявність програм з усіх видів практичної підготовки до кожної освітньої програми | + | + | відповідає |
| 5 | Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів | + | + | відповідає |
| **ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення** | | | | |
| 1 | Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді | не менше чотирьох найменувань | 5 | +1 |
| 2 | Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти) | + | + | відповідає |

*Голова експертної комісії* *О.В. Олійник*

| 1 | | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|---|
| 3 | Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо- наукова[1] видавнича/атестаційна (наукових працівників) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація) | + | + | відповідає |
| 4 | Наявність сторінки на офіційному веб-сайті закладу освіти англійською мовою, на якому розміщена основна інформація про діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітні/освітньо-наукові програми, зразки документів про освіту) | + | + | відповідає: |

**Голова експертної комісії:**
завідувач кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва,
доктор економічних наук, професор **О.В. Олійник**

**Член експертної комісії:**
професор кафедри фінансів Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор **О.О. Томілін**

29 травня 2019 р.

**З експертними висновками ознайомлені:**
ректор Сумського НАУ
доктор сільськогосподарських наук, професор **В.І. Ладика**

директор Глухівського агротехнічного інституту імені С.А.Ковпака Сумського НАУ,
кандидат сільськогосподарських наук **А.В. Литвиненко**